

тического анализа преимуществ и недостатков технологии сделано вывод о целесообразности использования «мозгового штурма» как вспомогательной интерактивной дидактической технологии при изучении студентами-медиками также и широкого спектра других гинекологических тем с целью оптимизации приобретения и использования ими диагностических и терапевтических навыков.

Ключевые слова: *интерактивная технология, «мозговой штурм», гинекология, специфические воспалительные заболевания.*

L.V. Hinchytska

Using “Brainstorming” Technique in Learning Gynecology

Abstract. This article highlights the problem of use of interactive didactic “brainstorming” technology in the studying of the specific inflammatory diseases of the female genitals by medical students at the example of inflammations of genitals. There have been analysed theoretical foundations of the application of interactive educational

technologies and substantiated the expediency and methodical effect of using “brainstorming” in teaching Gynecology to students of medical universities. There has been developed a specific authorial scenario of implementing the brainstorming technology of studying a topic at the clinical example, a sequence with the stages of setting the problem, generation of ideas, their grouping, selection and evaluation criteria, and assessment of knowledge. During the practical analysis of the advantages and disadvantages of technology it was concluded that the feasibility of using “brainstorming” as an assistive interactive didactic technology in medical students’ studying of also a wide range of other gynecological topics in order to optimize the acquisition and use of their diagnostic and therapeutic skills.

Keywords: *interactive technology, brainstorming, gynecology, specific inflammatory diseases.*

Надійшла 10.02.2014 року.

УДК: 378.147.34+159.955+614.253.4

Зозуляк Н.В.

Особливості формування клінічного мислення на заняттях із пропедевтики внутрішньої медицини

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини (зав. каф. – проф. В.С. Нейко)

Івано-Франківського національного медичного університету

Резюме. У статті подані особливості формування клінічного мислення в студентів III курсу Івано-Франківського медичного університету при вивченні предмету «Пропедевтика внутрішніх хвороб». Наведено основні передумови успішного формування клінічного мислення в студентів. Важливою передумовою для успішного навчання є набуття студентами на кожному занятті практичних навичок. Пропедевтика внутрішніх хвороб знайомить студента з існуючими об’єктивними, лабораторними та інструментальними методами обстеження хворого, технікою їх виконання, а також діагностичним значенням отриманих результатів. Проте, для розпізнавання захворювання цього недостатньо. Необхідно також вміти об’єднати отримані під час огляду дані, групувати їх у зв’язку з причиною, виявляти їхній взаємозв’язок і на основі всього цього зробити висновок, який і є діагнозом. Сукупність такої логічної послідовності складає основу так званого клінічного мислення, для якого потрібен великий запас знань, гарна пам’ять, спостережливість, цікавість, наполегливість і, звичайно, досвід. Таким чином, дисципліна «Пропедевтика внутрішніх хвороб» є першою сходинкою для студента медичного університету в формуванні клінічного мислення. Завдяки засвоєнню теоретичного матеріалу, наочним прикладам, спілкуванню з хворими та набуттю практичних навичок у студента закладаються основи клінічного мислення, які вдосконалюються на наступних курсах.

Ключові слова: *клінічне мислення, пропедевтика внутрішніх хвороб, мистецтво спілкування.*

Головною умовою успішного лікування є вчасне діагностування захворювання. Ще в давнину лікарі говорили «Qui bene diagnoscit, bene curat» – «Хто добре діагностує, той добре лікує». Отже, для формування клінічного мислення в студента та виховання прекрасного спеціаліста надзвичайно важливими є вивчення методів обстеження хворого, а також діагностичного значення окремих клінічних проявів захворювання та механізмів їх виникнення.

Хоча і на сьогоднішній день існує багато різноманітних інструментальних та лабораторних методів, основу клінічної діагностики становлять все-таки п’ять класичних методів безпосереднього обстеження хворого: опитування, огляд, пальпація, перкусія та аускультация. Саме тому, приступаючи до вивчення клінічної медицини, студенти медичних вузів спочатку вивчають основи розпізнавання (діагностики) різноманітних захворювань на кафедрі пропедевтики внутрішніх хвороб. Знання, здобуті студентами в процесі вив-

чення даного предмету, необхідні для подальшого детальнішого вивчення клініки внутрішніх хвороб, їх попередження та лікування [3].

Студенти Івано-Франківського національного медичного університету протягом III курсу вивчають одну із фундаментальних наук медицини – пропедевтику внутрішніх хвороб. Абсолютно новий та незнайомий раніше матеріал потребує зусиль студентів. Проте найважливішою на найвагомішою його відмінністю, порівняно з іншими дисциплінами, з якими стикалися студенти III курсу, є практична орієнтованість дисципліни. Адже для практичного лікаря важливими є не тільки знання, скільки можливість їх правильного застосування [1, 2].

Більшість студентів та лікарів знають, що для формування клінічного мислення майбутнього спеціаліста в процесі навчання надзвичайно важливою є наочність прикладу. Як свідчить народна мудрість – «Краще один раз побачити, ніж сто разів почути». Саме тому на заняттях практикуємо завжди оглядати показових хворих із патологією, яку вивчаємо. Інколи у відділенні знаходяться хворі з класичними характерними ознаками певної патології, що не є темою нашого заняття, проте ми намагаємося оглядати таких пацієнтів також [5].

Слід відзначити, що значну увагу під час проведення занять приділяється практичним навичкам, які кожен студент обов’язково повинен виконувати самостійно, демонструючи базові знання та вміння, необхідні для практичного лікаря. Особливістю проведення практичної частини заняття є те, що тут студенту, окрім теоретичних знань та вмінь, необхідні також навички спілкування з пацієнтом. Багато студентів тільки починають вчитися спілкуватися з хворим, хоча саме «мистецтво спілкування» є чи не найважливішою зброєю лікаря. Адже відомо, що з правильно зібраного анамнезу в більшій частині випадків можна сформулювати діагноз. А справжнім лікарем вважається той, після розмови з яким хворому стає легше.

Лікар – це людина, якій хворий довіряє найцінніше – своє здоров’я. Лікар повинен вміло підбирати слова, обережно задавати питання, бути впевненим у собі. Саме тому так важливо правильно навчити студента особливостей спілкування

з хворим. Для цього на кожному занятті рекомендуємо студентам самостійно збирати анамнез та проводити огляд хворих. Студенти повинні «перебороти» внутрішній бар'єр сором'язливості, іноді страху перед спілкуванням з пацієнтом [4].

Помилково вважати, що пройшовши курс пропедевтики внутрішніх хвороб, можна стати прекрасним діагностом. Даний предмет тільки знайомить студента з існуючими об'єктивними, лабораторними та інструментальними методами обстеження хворого, технікою їх виконання, а також діагностичною значимістю отриманих результатів. Проте, для розпізнавання захворювання цього недостатньо. Необхідно також вміти узагальнити отримані під час огляду дані, згрупувати їх у зв'язку з причиною, виявити їхній взаємозв'язок і на основі всього цього зробити висновок, який і є діагнозом. Сукупність такої логічної послідовності складає основу так званого клінічного мислення, для якого потрібен великий запас знань, гарна пам'ять, спостережливість, цікавість, наполегливість і, звичайно, досвід.

Таким чином, дисципліна «Пропедевтика внутрішніх хвороб» є першою сходинкою для студента медичного університету в формуванні клінічного мислення. Завдяки засвоєнню теоретичного матеріалу, наочним прикладам, спілкуванню з хворими та набуттю практичних навичок у студента закладаються основи клінічного мислення, які вдосконалюються на наступних курсах.

Література

1. Ванджура Я.Л. Інтерактивна форма організації навчального процесу студентів-медиків у рамках кредитно-модульної системи / Я.Л. Ванджура // Архів клінічної медицини. – 2013. – Т. 20, №3. – С.112–114.
2. Медична освіта у світі та в Україні / Ю.В. Поляченко, В.Г. Передерій [та ін.] – Київ: Книга плюс, 2005. – 284 с.
3. Мілерян В.С. Методичні основи підготовки та проведення навчальних занять в медичних вузах (метод. посібник) / В.С. Мілерян. – Київ, 2006. – 84с.
4. Психологія і педагогіка / За ред. С.Д. Максименка. Підручник для студентів ВНЗ. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 367с.
5. Самотовка О.Л. Контроль знань студентів у науково-педагогічному процесі / О.Л. Самотовка // Архів клінічної медицини. – 2012. – Т. 18, №2. – С.110–113.

Зозуляк Н.В.

Особенности формирования клинического мышления на занятиях с пропедевтики внутренней медицины

Резюме. В статье представлены особенности формирования клинического мышления у студентов III курса Ивано-Франковского медицинского университета при изучении предмета «Пропедевтика внутренних болезней». Приведены основные предпосылки

успешного формирования клинического мышления у студентов. Важной предпосылкой для успешного обучения является выполнение студентами на каждом занятии практических навыков. Пропедевтика внутренних болезней знакомит студента с существующими объективными, лабораторными и инструментальными методами обследования больного, техникой их выполнения, а также диагностической значимостью полученных результатов. Однако, для распознавания заболевания этого недостаточно. Необходимо также уметь объединить полученные при осмотре данные, группировать их в связи с причиной, выявлять их взаимосвязь и на основе всего этого сделать вывод, который и является диагнозом. Совокупность такой логической последовательности составляет основу так называемого клинического мышления, для которого нужен большой запас знаний, хорошая память, наблюдательность, интерес, настойчивость и, конечно, опыт. Таким образом, дисциплина «Пропедевтика внутренних болезней» является первой ступенью для студента медицинского университета в формировании клинического мышления. Благодаря освоению теоретического материала, наглядным примерам, общении с больными и выполнении практических навыков у студента закладываются основы клинического мышления, которые совершенствуются на следующих курсах.

Ключевые слова: *клиническое мышление, пропедевтика внутренних болезней, искусство общения.*

N.V. Zozuliak

Features of Clinical Thinking Formation during the lessons of Propedeutics of Internal Medicine

Abstract. In the article the features of the formation of clinical thinking of third year students of Ivano-Frankivsk Medical University during the study of the subject “Propaedeutics of Internal Diseases” are described. The basic prerequisite for successful formation of clinical thinking in students is stated in the article. An important prerequisite for the successful studying of the students is performing of practical skills during each class. Propaedeutics of internal diseases acquaints students with current objective, laboratory and instrumental examination of the patient, the technique of their performance and the diagnostic significance of the results. However, recognition of the disease is not enough. It is also needed to be able to combine data received during the inspection, group them in connection with the cause, identify their relationship and make the conclusion which is the diagnosis. The combination of such logical consistency is the basis of so-called clinical thinking, which requires a large amount of knowledge, good memory, observation, curiosity, persistence and of course experience. Thus, the discipline “Propaedeutics of Internal Diseases” is the first step for students of medical university in clinical thinking formation. Basing on the learning of the theory, visual examples, communication with patients and the performance of practical skills a student forms basics of clinical thinking, which gets improved during following courses.

Keywords: *Clinical Thinking, Propaedeutics of Internal Diseases, the art of communication.*

Надійшла 28.04.2014 року.

УДК 371.315+371.322+378.

Мельник Д.О.

Використання комп'ютерного тестування при вивченні окремих розділів курсу неорганічної хімії

Івано-Франківський національний медичний університет

Резюме. Метою роботи було показати ефективний спосіб вивчення теми «Комплексні сполуки» для студентів фармацевтичного факультету з використанням комп'ютерного тестування.

Матеріали та методи. Комп'ютерна програма «тест плюс» розроблена для більшої ефективності вивчення студентами окремих тем. Під час тестування у випадку неправильної відповіді програма дає можливість отримати підказку, за допомогою якої студент має шанс правильно відповісти. Логічно побудована

скорочена схема основних термінів та понять допомагає не просто згадати термін, а й побачити його у взаємозв'язку з іншими поняттями.

Результати дослідження. Застосування на практиці комп'ютерної програми «тест плюс» у поєднанні із підготовленою розробкою показало її високу ефективність.

Висновок. Застосування бази основних показників у поєднанні із комп'ютерним тестування є перспективним методом вивчення